УДК 338.48:005.21:005.52:502.131.1
JEL Classification: L83, Q01, M10, R58
DOI: 10.31713/ve3202624

Ставська Ю. В.[1]
доктор економічних наук, доцент
ORCID ID: 0000-0003-2799-1556
e-mail: usv.urf@ukr.net

[1]*Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця, Україна*

СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті досліджено теоретичні та прикладні засади стратегічного партнерства як інструменту забезпечення сталого розвитку туризму в умовах сучасних глобальних і національних викликів. Розкрито сутність стратегічного партнерства, визначено його основні принципи, моделі та роль у забезпеченні ефективної взаємодії державних органів, бізнесу, територіальних громад, наукових установ і міжнародних організацій для досягнення цілей сталого розвитку туристичної сфери. Проаналізовано ключові виклики розвитку туризму в Україні, зокрема наслідки повномасштабної війни, безпекові ризики, фінансово-інвестиційні обмеження, цифрову трансформацію, екологічні проблеми та євроінтеграційні процеси. Запропоновано модель стратегічного партнерства, що ґрунтується на інтеграції інтересів основних стейкголдерів, функціонуванні єдиного координаційного центру та поєднанні економічної, соціальної, екологічної й інституційної складових розвитку. Обґрунтовано комплекс організаційно-економічних механізмів реалізації партнерської взаємодії та визначено стратегічні напрями її розвитку, спрямовані на цифровізацію, екологізацію, інвестиційну підтримку, розвиток людського капіталу та поглиблення європейської інтеграції туристичної галузі. Практична цінність дослідження полягає у можливості використання запропонованих підходів під час розроблення національних і регіональних стратегій розвитку туризму, програм післявоєнного відновлення туристичних дестинацій та вдосконалення системи стратегічного управління туристичною сферою.

Ключові слова: стратегічне партнерство; сталий розвиток; туризм; туристичні дестинації; державно-приватне партнерство; стейкголдери; цифровізація; післявоєнне відновлення; європейська інтеграція; стратегічне управління.

 ISSN 3154-8067

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобальних соціально-економічних трансформацій, посилення екологічних викликів, цифровізації економіки та зростання впливу кризових явищ питання забезпечення сталого розвитку туризму набуває особливої актуальності. Туристична галузь, яка є одним із ключових секторів світової економіки, дедалі більше залежить від здатності її учасників адаптуватися до змін зовнішнього середовища, ефективно використовувати ресурси та забезпечувати баланс між економічними, соціальними й екологічними інтересами. Водночас досягнення Цілей сталого розвитку ООН та інтеграція принципів ESG у діяльність туристичних підприємств потребують пошуку нових підходів до управління розвитком туристичних територій і суб'єктів господарювання [1; 2].

Одним із найбільш ефективних механізмів реалізації концепції сталого розвитку туризму є стратегічне партнерство, що передбачає довгострокову взаємодію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, бізнесу, громадських організацій, наукових установ і місцевих громад. Такий формат співпраці створює умови для консолідації ресурсів, спільного планування розвитку туристичних дестинацій, впровадження інноваційних рішень, підвищення конкурентоспроможності туристичного продукту та формування ефективної системи управління туристичним розвитком.

Для України зазначена проблематика є особливо актуальною в умовах воєнних викликів, масштабних руйнувань туристичної інфраструктури, зміни структури туристичних потоків, необхідності післявоєнного відновлення територій та активізації євроінтеграційних процесів. У цих умовах стратегічне партнерство виступає важливим інструментом мобілізації фінансових, організаційних та інтелектуальних ресурсів, сприяє розвитку державно-приватного партнерства, міжнародного співробітництва, залученню інвестицій і реалізації проєктів сталого розвитку туристичних дестинацій.

Попри значний науковий доробок у сфері сталого розвитку туризму та партнерської взаємодії, недостатньо дослідженими залишаються питання формування ефективних моделей стратегічного партнерства, адаптованих до сучасних кризових умов, цифрової трансформації, післявоєнного відновлення туристичної галузі та забезпечення її довгострокової конкурентоспроможності. Це зумовлює необхідність поглиблення теоретичних положень і розроблення практичних

рекомендацій щодо використання механізмів стратегічного партнерства як інструменту забезпечення сталого розвитку туризму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання стратегічного партнерства та забезпечення сталого розвитку туризму набувають особливої актуальності в умовах післявоєнного відновлення України, цифрової трансформації та європейської інтеграції. Теоретико-методологічні засади формування стратегічного партнерства в туризмі розкрито у дослідженні С. І. Грищенка [1], який визначає його як ефективний механізм довгострокової взаємодії суб'єктів туристичної діяльності, спрямований на підвищення конкурентоспроможності галузі та сталий розвиток туристичних дестинацій.

Проблеми сталого розвитку туризму висвітлено у працях О. А. Жадько [4], Ю. Дащук, Л. Матвійчук, Т. Зубєхіна [5], які акцентують увагу на збалансованому використанні природних ресурсів, розвитку екологічно орієнтованих туристичних продуктів та активній взаємодії влади, бізнесу і місцевих громад. Питання безпеки туристичної діяльності досліджують І. В. Єрко [6], Т. В. Зубехіна та Ю. О. Шейко [7], обґрунтовуючи необхідність інтеграції принципів безпечного туризму до стратегій сталого розвитку. Значний внесок у дослідження стратегічного розвитку туристичної сфери зробили Ю. Миронов [8], О. Радченко, С. Горбаченко [10], а також Ю. В. Ставська і В. В. Замрій [11], які розглядають соціальну відповідальність та екологічно орієнтовані практики як чинники підвищення конкурентоспроможності підприємств сфери гостинності.

Попри значну кількість наукових праць, недостатньо дослідженими залишаються питання розвитку міжсекторального стратегічного партнерства як комплексного інструменту забезпечення сталого розвитку туризму в сучасних умовах.

Метою дослідження є вивчення теоретико-методичних засад стратегічного партнерства як інструменту забезпечення сталого розвитку туризму, визначення сучасних викликів його формування та обґрунтування перспектив розвитку партнерської взаємодії між державою, бізнесом, територіальними громадами й іншими стейкхолдерами для підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі України.

Для досягнення поставленої мети сформовано такі завдання:

– дослідити теоретичні засади стратегічного партнерства у сфері туризму та визначити його роль у забезпеченні сталого розвитку галузі;

 ISSN 3154-8067

– проаналізувати сучасні виклики, що впливають на розвиток партнерської взаємодії між основними стейкхолдерами туристичної сфери;

– охарактеризувати основні моделі та напрями стратегічного партнерства в контексті реалізації принципів сталого розвитку туризму;

– обґрунтувати перспективні напрями розвитку стратегічного партнерства для підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі України в умовах післявоєнного відновлення та європейської інтеграції.

Виклад основного матеріалу.

Сучасний розвиток туристичної галузі характеризується посиленням впливу глобалізаційних процесів, цифрової трансформації, екологічних викликів та необхідністю забезпечення стійкості соціально-економічних систем. За таких умов одним із ключових механізмів підвищення конкурентоспроможності туристичних дестинацій виступає стратегічне партнерство, яке забезпечує ефективну взаємодію державних органів, суб'єктів підприємництва, територіальних громад, наукових установ, громадських організацій та міжнародних інституцій. Саме координація їхніх інтересів створює передумови для комплексного використання туристичного потенціалу територій та досягнення цілей сталого розвитку.

У науковій літературі стратегічне партнерство розглядається як довгострокова форма співробітництва, що ґрунтується на спільності стратегічних цілей, розподілі ресурсів, відповідальності та ризиків між учасниками партнерської взаємодії. На відміну від короткострокових договірних відносин, стратегічне партнерство передбачає формування стійких організаційних зв'язків, спрямованих на досягнення синергетичного ефекту, який неможливо забезпечити окремими діями кожного із суб'єктів туристичного ринку [1].

У сфері туризму стратегічне партнерство набуває особливого значення, оскільки туристичний продукт формується в результаті взаємодії значної кількості учасників: підприємств розміщення, закладів ресторанного господарства, транспортних компаній, туристичних операторів, екскурсійних бюро, закладів культури, природоохоронних установ та органів місцевого самоврядування. Ефективність функціонування туристичної дестинації безпосередньо залежить від рівня координації їх діяльності, узгодженості стратегічних рішень та спільної відповідальності за якість туристичного продукту.

Основними принципами стратегічного партнерства у туристичній сфері є добровільність співпраці, рівноправність учасників, взаємна

довіра, прозорість прийняття рішень, довгостроковість взаємодії, розподіл відповідальності та орієнтація на досягнення спільного результату. Водночас важливими принципами сучасного партнерства виступають екологічна відповідальність, соціальна інклюзивність, цифровізація управлінських процесів та адаптивність до змін зовнішнього середовища [2]. Дотримання зазначених принципів забезпечує формування стійких партнерських відносин, здатних ефективно реагувати на економічні, політичні та соціальні виклики.

У сучасній практиці розвитку туризму застосовуються різні моделі партнерської взаємодії. Найбільш поширеною є модель державно-приватного партнерства, що передбачає спільну реалізацію інвестиційних проєктів із розвитку туристичної інфраструктури, модернізації транспортної системи, збереження історико-культурної спадщини та створення сучасних туристичних об'єктів. Водночас дедалі більшого поширення набуває багатостороння модель партнерства (multi-stakeholder partnership), яка об'єднує органи державної влади, бізнес, науково-освітні установи, громадські організації, місцеві громади та міжнародних партнерів. Така модель відповідає сучасним принципам сталого розвитку, оскільки забезпечує узгодження економічних, соціальних та екологічних інтересів усіх зацікавлених сторін [3].

Особлива роль у розвитку стратегічного партнерства належить державі, яка формує нормативно-правове середовище, визначає стратегічні пріоритети розвитку туристичної галузі, стимулює інвестиційну діяльність та створює умови для реалізації партнерських проєктів. Важливим напрямом державної політики є підтримка регіональних програм розвитку туризму, фінансування відновлення туристичної інфраструктури, цифровізація державних сервісів та інтеграція національного туристичного простору до європейського ринку туристичних послуг [2].

Бізнес виступає основним генератором інвестицій, інновацій та підприємницьких ініціатив. Саме приватний сектор забезпечує створення конкурентоспроможних туристичних продуктів, розвиток сучасних засобів розміщення, впровадження цифрових технологій, екологічних стандартів і високої якості обслуговування. Водночас ефективність діяльності підприємств туристичної сфери значною мірою залежить від рівня їх взаємодії з органами влади, місцевими громадами та іншими суб'єктами туристичного ринку.

 ISSN 3154-8067

Важливими учасниками партнерської взаємодії є територіальні громади, які виступають не лише власниками значної частини туристичних ресурсів, а й безпосередніми бенефіціарами розвитку туризму. Залучення громад до процесів стратегічного планування сприяє збереженню природної та культурної спадщини, розвитку місцевого підприємництва, створенню нових робочих місць і підвищенню якості життя населення. Особливого значення це набуває в умовах децентралізації, коли органи місцевого самоврядування отримують ширші повноваження щодо управління розвитком територій [6, С. 8].

Зростає також роль міжнародних організацій, фінансових установ та донорських програм, які забезпечують експертну, фінансову й технічну підтримку реалізації проєктів сталого розвитку туризму. Їх діяльність спрямована на впровадження міжнародних стандартів сталого управління туристичними дестинаціями, розвиток екологічного та інклюзивного туризму, цифровізацію туристичних послуг, підвищення кадрового потенціалу галузі та залучення інвестицій [10].

Стратегічне партнерство є одним із базових інструментів реалізації концепції сталого розвитку туризму, яка передбачає досягнення балансу між економічною ефективністю, соціальною відповідальністю та екологічною безпекою. Завдяки партнерській взаємодії забезпечується більш ефективне використання природних, культурних і людських ресурсів, підвищується інвестиційна привабливість туристичних територій, активізується впровадження інновацій та цифрових технологій, розширюються можливості залучення міжнародної технічної допомоги [11, С. 62].

В умовах післявоєнного відновлення України значення стратегічного партнерства істотно зростає. Консолідація зусиль держави, бізнесу, територіальних громад, громадянського суспільства та міжнародних партнерів створює необхідні передумови для відновлення туристичної інфраструктури, формування безпечного туристичного середовища, розвитку конкурентоспроможних туристичних дестинацій та інтеграції України до європейського туристичного простору. Саме комплексна партнерська взаємодія забезпечує довгострокову стійкість туристичної галузі та її здатність адаптуватися до сучасних викликів, що робить стратегічне партнерство одним із визначальних чинників забезпечення сталого розвитку туризму [7].

Сучасний розвиток туристичної сфери України відбувається в умовах глибоких соціально-економічних трансформацій, зумовлених

наслідками повномасштабної війни, глобальними економічними змінами, цифровою трансформацією та євроінтеграційними процесами. За таких умов стратегічне партнерство набуває особливого значення як механізм консолідації ресурсів і координації діяльності держави, бізнесу, територіальних громад, громадських організацій та міжнародних партнерів. Водночас розвиток партнерських відносин супроводжується низкою викликів, що потребують комплексного підходу до їх подолання.

Найбільший вплив на функціонування туристичної галузі справили наслідки повномасштабної війни. Руйнування транспортної, туристичної та рекреаційної інфраструктури, пошкодження історико-культурних пам'яток, скорочення туристичних потоків, вимушена релокація підприємств і населення, а також зростання безпекових ризиків суттєво змінили умови ведення туристичного бізнесу. У багатьох регіонах туристична діяльність була тимчасово призупинена або переорієнтована на внутрішній туризм. За цих умов саме стратегічне партнерство стало одним із ключових інструментів мобілізації фінансових, організаційних та людських ресурсів для підтримки підприємств туристичної сфери, відновлення інфраструктури та реалізації програм регіонального розвитку [1].

Одним із визначальних чинників розвитку туризму залишається безпека. Якщо до початку війни безпекові аспекти здебільшого стосувалися якості туристичних послуг і захисту прав споживачів, то нині вони охоплюють широкий спектр питань: фізичну безпеку туристів, функціонування систем оповіщення, облаштування укриттів, оперативне інформування про ризики, кібербезпеку цифрових сервісів та кризове управління туристичними дестинаціями. У сучасних умовах саме рівень безпеки визначає туристичну привабливість територій, тому партнерська взаємодія між державними структурами, органами місцевого самоврядування, бізнесом і службами цивільного захисту повинна стати невід'ємною складовою стратегічного управління туристичною сферою.

Суттєвим викликом залишаються фінансові та інвестиційні обмеження. Воєнні ризики значно зменшили інвестиційну активність, ускладнили доступ підприємств до кредитних ресурсів і збільшили терміни окупності туристичних проєктів. Значна частина фінансових ресурсів держави спрямовується на забезпечення обороноздатності та відновлення критичної інфраструктури, що обмежує можливості фінансування розвитку туризму. У таких умовах особливого значення набуває залучення механізмів державно-приватного партнерства,

 ISSN 3154-8067

міжнародної фінансової допомоги, грантових програм, інвестиційних фондів та програм транскордонного співробітництва. Диверсифікація джерел фінансування дозволяє знизити інвестиційні ризики та забезпечити реалізацію стратегічно важливих туристичних проєктів [4].

Не менш важливим напрямом трансформації туристичної галузі є цифровізація. Використання цифрових платформ, інформаційно-комунікаційних технологій, систем електронного бронювання, мобільних застосунків, геоінформаційних сервісів, штучного інтелекту та аналітики великих даних істотно змінює механізми управління туристичними дестинаціями. Водночас рівень цифрової зрілості учасників туристичного ринку залишається нерівномірним. Особливо це стосується малих підприємств і сільських територій, які часто не мають достатніх фінансових, кадрових та технологічних ресурсів для впровадження сучасних цифрових рішень. Саме стратегічне партнерство між державою, ІТ-компаніями, закладами освіти та туристичним бізнесом створює можливості для розвитку цифрових компетентностей, впровадження інновацій та формування єдиного цифрового туристичного простору.

Вагомий вплив на розвиток туристичної сфери здійснюють екологічні виклики, пов'язані зі зміною клімату, деградацією природних екосистем, забрудненням довкілля та зростанням антропогенного навантаження на туристичні території. В умовах післявоєнного відновлення важливо забезпечити відбудову туристичної інфраструктури відповідно до принципів «зеленої» економіки та сталого розвитку. Це передбачає впровадження енергоефективних технологій, раціональне використання природних ресурсів, розвиток екологічного туризму, циркулярних моделей господарювання та екологічної сертифікації туристичних підприємств. Досягнення зазначених цілей можливе лише за умови ефективної взаємодії органів влади, бізнесу, природоохоронних установ, науковців і територіальних громад [5, С. 114].

Важливим фактором трансформації туристичної сфери є європейська інтеграція України. Гармонізація законодавства із нормами Європейського Союзу, імплементація європейських стандартів якості туристичних послуг, розвиток транскордонного співробітництва та участь у міжнародних програмах відкривають нові можливості для підвищення конкурентоспроможності українського туризму. Разом із тим інтеграційні процеси висувають нові вимоги до якості управління, прозорості діяльності, цифровізації послуг, екологічної відповідальності та розвитку людського капіталу. Саме тому стратегічне партнерство набуває статусу

одного з основних інструментів адаптації туристичної галузі до європейських стандартів і забезпечення її інтеграції до міжнародного туристичного простору [8, С. 63].

Сучасні трансформаційні процеси, що відбуваються в Україні, зумовлюють необхідність переосмислення підходів до управління туристичною сферою та формування нової моделі взаємодії між усіма зацікавленими сторонами. Післявоєнне відновлення, інтеграція до європейського простору, цифровізація економіки та впровадження принципів сталого розвитку потребують переходу від фрагментарної співпраці до комплексного стратегічного партнерства, яке забезпечить ефективне використання ресурсного потенціалу туристичних територій, підвищення конкурентоспроможності дестинацій та формування сучасної системи управління галуззю.

Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що перспективи розвитку туристичної сфери України безпосередньо залежать від рівня інтеграції державних інституцій, бізнесу, територіальних громад, науково-освітнього середовища, громадських організацій та міжнародних партнерів. Саме така взаємодія дозволяє забезпечити концентрацію фінансових, кадрових, інформаційних та інноваційних ресурсів, необхідних для реалізації довгострокових програм розвитку туризму.

На основі узагальнення сучасних наукових підходів і результатів проведеного дослідження запропоновано **модель стратегічного партнерства забезпечення сталого розвитку туризму** (рис. 1), яка базується на інтеграції інтересів усіх груп стейкголдерів та поєднанні економічної, соціальної, екологічної й інституційної складових розвитку.

Запропонована модель передбачає функціонування єдиного координаційного центру партнерської взаємодії, який забезпечує узгодження стратегічних цілей, розподіл відповідальності між учасниками, моніторинг реалізації програм та оцінювання їх ефективності. На відміну від традиційних моделей державно-приватного партнерства, запропонований підхід передбачає активне залучення територіальних громад, наукових установ, міжнародних організацій і громадянського суспільства до процесу прийняття стратегічних рішень.

Практична реалізація запропонованої моделі потребує використання комплексу взаємопов'язаних організаційно-економічних механізмів.

 ISSN 3154-8067

Рис. 1. Модель стратегічного партнерства у забезпеченні сталого розвитку туризму

Джерело: розроблено автором

Насамперед це удосконалення нормативно-правового забезпечення розвитку партнерських відносин, розширення практики державно-приватного партнерства, формування регіональних туристичних кластерів, створення цифрових платформ взаємодії стейкголдерів, запровадження системи стратегічного моніторингу та оцінювання результативності партнерських програм. Водночас необхідним є розвиток фінансових інструментів підтримки туристичних проєктів шляхом активного залучення міжнародних грантів, інвестиційних фондів, програм транскордонного співробітництва та механізмів змішаного фінансування.

Одним із пріоритетних напрямів розвитку партнерської взаємодії має стати цифрова трансформація туристичної сфери. Створення інтегрованих цифрових платформ управління туристичними дестинаціями, використання технологій штучного інтелекту, геоінформаційних систем, електронних сервісів та аналітики великих даних сприятиме підвищенню ефективності управлінських рішень, покращенню якості туристичних послуг та розвитку концепції Smart Tourism [9].

Не менш важливим напрямом є впровадження принципів екологічної відповідальності. Реалізація партнерських проєктів повинна базуватися на засадах ресурсоефективності, циркулярної економіки, енергоефективності, скорочення вуглецевого сліду та збереження природної й культурної спадщини. У цьому контексті важливо забезпечити активну участь місцевих громад, природоохоронних установ і громадських організацій у формуванні туристичної політики та реалізації програм сталого розвитку [9].

Особливу увагу доцільно приділити розвитку людського капіталу. Формування сучасної системи професійної підготовки кадрів, реалізація спільних освітніх програм університетів і туристичного бізнесу, розвиток цифрових компетентностей персоналу та підтримка інноваційного підприємництва створять умови для підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі.

З урахуванням сучасних викликів запропоновано стратегічні напрями розвитку партнерської взаємодії (табл. 1).

Висновки. Реалізація запропонованих напрямів дозволить сформувати сучасну систему стратегічного управління туристичною сферою, засновану на принципах партнерства, відкритості та сталого розвитку.

 ISSN 3154-8067

Таблиця 1

Стратегічні напрями розвитку партнерства у забезпеченні сталого розвитку туризму

Стратегічний напрям	Основні заходи	Очікуваний результат
Інституційний розвиток	удосконалення нормативно-правової бази, створення координаційних платформ	підвищення ефективності управління
Інвестиційне партнерство	державно-приватне партнерство, міжнародні гранти, фонди відновлення	модернізація туристичної інфраструктури
Цифрова трансформація	Smart Tourism, цифрові платформи, Big Data, AI	підвищення якості управління та туристичних послуг
Екологізація туризму	Green Tourism, енергоефективність, екологічна сертифікація	раціональне використання природних ресурсів
Розвиток людського капіталу	підготовка кадрів, міжнародні освітні програми, розвиток цифрових компетентностей	підвищення професійного рівня персоналу
Європейська інтеграція	гармонізація стандартів, транскордонні проєкти, міжнародне співробітництво	інтеграція України до європейського туристичного простору

Джерело: розроблено автором

Очікуваними результатами впровадження моделі є зростання інвестиційної привабливості туристичних територій, відновлення туристичної інфраструктури, підвищення безпеки та якості туристичних послуг, активізація внутрішнього й міжнародного туризму, створення нових робочих місць, зміцнення фінансової спроможності територіальних громад і зростання конкурентоспроможності України на міжнародному туристичному ринку.

Таким чином, стратегічне партнерство доцільно розглядати не лише як інструмент координації діяльності окремих суб'єктів туристичного ринку, а як комплексний механізм реалізації державної політики сталого розвитку туризму. Запропонована модель може бути використана під час розроблення національних і регіональних стратегій розвитку туризму, програм післявоєнного відновлення туристичних

дестинацій та формування ефективної системи управління туристичною галуззю в умовах сучасних викликів.

1. Грищенко С. І. Методологічні положення формування відносин стратегічного партнерства в туризмі. *Економіка та суспільство.* 2024. Вип. 65. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-30 **2.** Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text (дата звернення: 22.07.2026). **3.** Партнерство без правил: як Україна визначила своїх головних союзників у світі. *Європейська правда.* URL: https://www.eurointegration.com.ua/articles/2021/11/4/7129846/ (дата звернення: 22.07.2026). **4.** Жадько О. А. Забезпечення сталого розвиток туризму природоохоронних територій. *Економіка та суспільство.* 2025. Вип. 76. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-86 **5.** Dashchuk Y., Matviichuk L., Zubekhina T. Glamping as a tool for sustainable tourism development of protected areas :Ukraine's experience. *Sport i Turystyka*. *Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe. Central European Journal*. 2024. Vol. 7. Iss. 3. P. 113–132. DOI: http://dx.doi.org/10.16926/sit.2024.03.07 **6.** Єрко І. В. Сталий та безпечний розвиток туризму як один з критеріїв трансформації конкурентного потенціалу суб'єктів туристичної індустрії. *Підприємництво та інновації.* 2023. № 29. С. 7–13. DOI: https://doi.org/10.32782/2415-3583/29.1 **7.** Зубехіна Т. В., Шейко Ю. О. Інтеграція концепції безпечного туризму у стратегії сталого розвитку регіонального готельно-ресторанного бізнесу. *Соціальний розвиток: економіко-правові проблеми.* 2025. № 6. DOI: https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.6.08 **8.** Миронов Ю. Досвід країн західної Європи у розвитку туризму на природоохоронних територіях. *Підприємництво і торгівля.* 2024. № 43. С. 60–67. DOI: https://doi.org/10.32782/2522-1256-2024-43-08 **9.** Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 № 168-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text (дата звернення: 22.07.2026). **10.** Радченко О., Горбаченко С. Стратегія розвитку туристичної галузі України в умовах невизначенності. *Економіка та суспільство.* 2021. Вип. 24. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-31 **11.** Ставська Ю. В., Замрій В. В. Соціальна відповідальність підприємств сфери гостинності та впровадження у їх діяльність екологічно орієнтованих практик. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2025. № 2(72). С. 60–76. DOI: 10.37128/2411-4413-2025-2-4

REFERENCES:

1. Hryshchenko S. I. Metodolohichni polozhennia formuvannia vidnosyn stratehichnoho partnerstva v turyzmi. *Ekonomika ta suspilstvo.* 2024. Vyp. 65. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-30 **2.** Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021-2027 roky: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 05.08.2020 № 695. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text (data zvernennia: 22.07.2026). **3.** Partnerstvo bez pravyl: yak Ukraina vyznachyla svoikh

 ISSN 3154-8067

holovnykh soiuznykiv u sviti. *Yevropeiska pravda.* URL: https://www.eurointegration.com.ua/articles/2021/11/4/7129846/ (data zvernennia: 22.07.2026). **4.** Zhadko O. A. Zabezpechennia staloho rozvytok turyzmu pryrodookhoronnykh terytorii. *Ekonomika ta suspilstvo.* 2025. Vyp. 76. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-86 **5.** Dashchuk Y., Matviichuk L., Zubekhina T. Glamping as a tool for sustainable tourism development of protected areas :Ukraine's experience. *Sport i Turystyka*. *Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe. Central European Journal*. 2024. Vol. 7. Iss. 3. P. 113–132. DOI: http://dx.doi.org/10.16926/sit.2024.03.07 **6.** Yerko I. V. Stalyi ta bezpechnyi rozvytok turyzmu yak odyn z kryteriiv transformatsii konkurentnoho potentsialu subiektiv turystychnoi industrii. *Pidpryiemnytstvo ta innovatsii.* 2023. № 29. S. 7–13. DOI: https://doi.org/10.32782/2415-3583/29.1 **7.** Zubekhina T. V., Sheiko Yu. O. Intehratsiia kontseptsii bezpechnoho turyzmu u stratehii staloho rozvytku rehionalnoho hotelno-restorannoho biznesu. *Sotsialnyi rozvytok: ekonomiko-pravovi problemy.* 2025. № 6. DOI: https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.6.08 **8.** Myronov Yu. Dosvid krain zakhidnoi Yevropy u rozvytku turyzmu na pryrodookhoronnykh terytoriiakh. *Pidpryiemnytstvo i torhivlia.* 2024. № 43. S. 60–67. DOI: https://doi.org/10.32782/2522-1256-2024-43-08 **9.** Stratehii rozvytku turyzmu ta kurortiv na period do 2026 roku: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16.03.2017 № 168-p. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text (data zvernennia: 22.07.2026). **10.** Radchenko O., Horbachenko S. Stratehiia rozvytku turystychnoi haluzi Ukrainy v umovakh nevyznachennosti. *Ekonomika ta suspilstvo.* 2021. Vyp. 24. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-31 **11.** Stavska Yu. V., Zamrii V. V. Sotsialna vidpovidalnist pidpryiemstv sfery hostynnosti ta vprovadzhennia u yikh diialnist ekolohichno oriientovanykh praktyk. *Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky.* 2025. № 2(72). S. 60–76. DOI: 10.37128/2411-4413-2025-2-4

Stavska Yu. V.[1]
Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
ORCID ID: 0000-0003-2799-1556
e-mail: usv.urf@ukr.net

[1]*Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia, Ukraine*

STRATEGIC PARTNERSHIP AS A TOOL FOR ENSURING SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT: CURRENT CHALLENGES AND PROSPECTS

The article explores strategic partnership as a key tool for ensuring sustainable tourism development in the context of modern socio-economic transformations, digitalization, environmental challenges and post-war reconstruction of Ukraine. It is substantiated that effective development of the tourism sector requires a transition from fragmented interaction of individual

entities to systematic cooperation of state authorities, business, territorial communities, scientific and educational institutions, public organizations and international partners. The essence of strategic partnership is revealed, its main principles are determined, including long-term interaction, division of responsibility, mutual trust, transparency, environmental responsibility, social inclusion and adaptability to changes in the external environment. The current challenges of the development of the tourism industry of Ukraine are analyzed, in particular, the consequences of a full-scale war, security risks, financial and investment restrictions, uneven digital transformation, environmental problems and the need to adapt to European standards of tourism management. The role of strategic partnership in consolidating financial, human, information and innovation resources necessary for the restoration of tourism infrastructure, increasing the competitiveness of tourist destinations and ensuring long-term sustainability of the industry is determined. An author's model of strategic partnership for ensuring sustainable tourism development is proposed, which is based on the integration of the interests of all stakeholder groups, the functioning of a single coordination center and the combination of economic, social, environmental and institutional components of development. A set of organizational and economic mechanisms for implementing partnership interaction is substantiated and strategic directions for its development are determined, covering institutional improvement, investment partnership, digitalization, greening of tourism, development of human capital and deepening of European integration. The practical significance of the results obtained lies in the possibility of using the proposed approaches when developing state and regional tourism development strategies, post-war tourism destination recovery programs and the formation of a modern system of strategic management of the tourism sector.

Keywords: strategic partnership; sustainable development; tourism; tourist destinations; public-private partnership; stakeholders; digitalization; post-war recovery; European integration; strategic management.

Отримано/Received: 11.08.2026
Прийнято до друку/Accepted: 04.09.2026
Опубліковано/Published: 18.09.2026

This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 License (http://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/), which permits use and distribution in any medium, provided the original work is properly cited and the use is non-commercial.

© 2026 The Author(s).